



Frans Timmermans, vicevoorzitter van de Europese Commissie.

Eurocommissaris Timmermans presenteert Drinkwaterrichtlijn

Voorstel herziening Drinkwater-richtlijn stap in goede richting

Op 1 februari presenteerde de Nederlandse Eurocommissaris Frans Timmermans namens de Europese Commissie het lang verwachte voorstel voor de herziening van de Drinkwaterrichtlijn. Uit de evaluatie van de bestaande Drinkwaterrichtlijn, als onderdeel van het Regulatory Fitness and Performance Programme, kwam eerder naar voren dat de richtlijn 'fit for purpose' was, maar dat herziening op een aantal onderdelen noodzakelijk was.

De Commissie heeft in de voorbereiding op dit voorstel de huidige Richtlijn uit 1998 geëvalueerd en een impact assessment laten uitvoeren. Daaruit kwam naar voren dat de Drinkwaterrichtlijn een nuttig middel is om een hoge drinkwaterkwaliteit in heel Europa te waarborgen. Door af te dwingen dat de kwaliteit van het drinkwater wordt gecontroleerd en hersteld wanneer het van de normen afwijkt, voldoet de richtlijn aan zijn basisdoelstelling.

Vier verbeterpunten

Vewin vindt vier punten van belang in de Drinkwaterrichtlijn. Daarbij gaat het om de lijst van te controleren parameters, het invoeren van een risico-gebaseerde benadering van deze controle, regels voor de handel in materialen en producten die met drinkwater in contact komen, en de kwaliteit van de informatie die de consument krijgt.

Vewin heeft zich de afgelopen jaren intensief met dit proces van evaluatie en impact assessment beziggehouden. Het voorstel voor herziening van de richtlijn is de volgende stap in dit proces.

Bronbescherming

Arjen Frentz, manager Beleid bij Vewin en voorzitter van de commissie Drinkwater van EurEau, is al langer betrokken bij dit traject: 'De Drinkwaterrichtlijn is van groot belang voor de volksgezondheid. Wij hebben er de afgelopen jaren bij de Europese Commissie bij elke gelegenheid voor gepleit om dat aspect niet uit het oog te verliezen



Arjen Frentz, Vewin.

‘DRINKWATERRICHTLIJN DRAAIT PRIMAIR OM VOLKSGEZONDHEID’

bij een herziening. Op belangrijke punten is dit gehonoreerd, maar op enkele andere vergroot de Commissie helaas de reikwijdte van de Richtlijn en kijkt niet langer alleen naar volksgezondheid.’

Wat is de reactie van Vewin op dit voorstel?

Frentz: ‘Wij zijn deels blij met de uitbreiding van de lijst te controleren parameters en de risico-gebaseerde benadering van deze controle en deels niet blij vanwege het vervallen van diverse indicator-parameters.’

Hij vervolgt: ‘Het beschermen van drinkwaterbronnen tegen verontreinigingen komt alle Europese burgers ten goede, niet alleen vandaag, maar ook in de toekomst. Het plan van de Commissie om een EU-brede risico-gebaseerde benadering in te voeren bij de waterlichamen voor de onttrekking van drinkwater, bij de levering van drinkwater en bij de huishoudens, is een belangrijke stap voorwaarts. Het omvat namelijk de

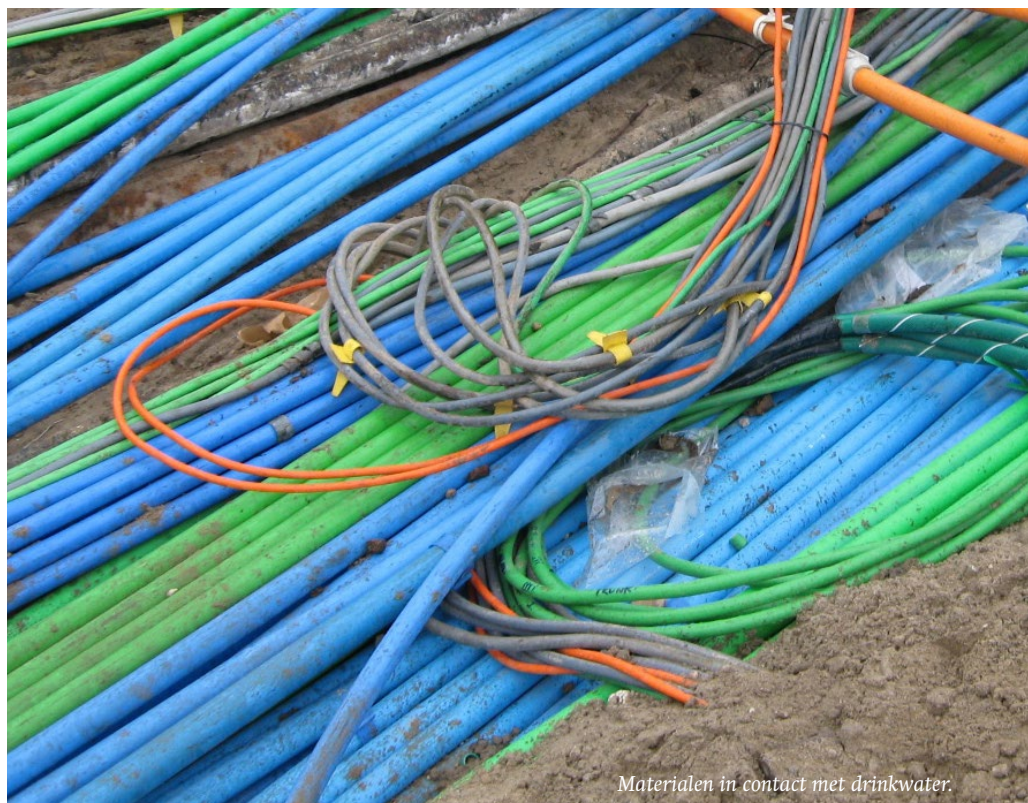
hele watercyclus van de bron of winning, via de productie tot de kraan. Deze aandacht voor bronbescherming zie je ook terug in de koppeling van de Drinkwaterrichtlijn aan de Kaderrichtlijn Water, waarvoor wij sterk hadden gepleit. Daarnaast vinden wij het een goede zaak dat er nationale ruimte blijft bij de invulling van het risicomanagement.’

Voorzorgsprincipe

Ook het feit dat de Europese Commissie vasthoudt aan het voorzorgsprincipe bij normstelling van nieuwe parameters juichen de drinkwaterbedrijven toe.

Materialen en chemicaliën

Een onderwerp waar – voor wat betreft de Nederlandse drinkwatersector – nog wel wat aan mag veranderen, is het beleid voor materialen en chemicaliën die in aanraking komen met drinkwater. Het gaat daarbij onder andere om de materialen van leidingen



Materialen in contact met drinkwater.

en andere onderdelen van de infrastructuur (afsluiters, kleppen, enzovoort) en daarnaast om alle stoffen die nodig zijn bij de bereiding van drinkwater. 'Wij hebben in het belang van de volksgezondheid expliciet gevraagd het beleid voor materialen en chemicaliën goed te regelen in de Drinkwaterrichtlijn. Het moet voor iedereen in Europa, die zich bezighoudt met de productie en distributie van drinkwater, kristalhelder zijn welke materialen hij wel of niet mag gebruiken bij de bedrijfsvoering, in het belang van de volksgezondheid. Volgens ons bereik je dat het best door daarvoor eisen vast te leggen in de richtlijn', aldus Frentz.

'Helaas heeft de Commissie dit punt niet opgepakt en wil men dit liever regelen via ISO- of NEN-normen. Dit heeft onder

andere te maken met commerciële aspecten. Producenten van materialen en chemicaliën die in aanraking komen met drinkwater, zouden opeens moeten voldoen aan een Europese richtlijn, en dat is toch iets anders dan een ISO-norm. Juist omdat er nu in verschillende Europese landen uiteenlopende normen en toelatingseisen worden gehanteerd, blijven wij pleiten voor één heldere, uniforme regeling in de Drinkwaterrichtlijn.'

Informatieverstrekking

Mede als gevolg van het burgerinitiatief Right2Water heeft de Commissie de informatie- en rapportageverplichtingen voor de lidstaten uitgebreid. Het idee hierachter is dat de burger overal in Europa sneller en makkelijker informatie moet kunnen krij-

gen over zijn of haar drinkwater. Daarbij gaat het niet alleen meer om de kwaliteit, maar ook over tarieven, lekkages en de prijs van water.

Frentz: 'De Drinkwaterrichtlijn draait primair om volksgezondheid. Ons standpunt is dan ook dat je goede informatie verstrekt over de drinkwaterkwaliteit, maar dat waterbedrijven niet worden gedwongen extra kosten te maken om allerlei andere informatie naar buiten te brengen, die niets met de waterkwaliteit te maken heeft. Wij zien ook niets in een centrale informatieverstrekking via een Europese website of iets dergelijks. Dit is volgens ons het best in handen bij de afzonderlijke waterbedrijven, dus lokaal of regionaal.'

En nu?

Vewin heeft het voorstel de afgelopen weken grondig bestudeerd en heeft de Commissie een eerste reactie gestuurd. Op haar beurt stuurt de Commissie alle reacties op de herziening door naar de Raad van Ministers en het Europees Parlement, want zij zijn samen de Europese wetgevers.

Tegelijkertijd voert Vewin een uitvoerbaarheidsanalyse uit van de Commissie-plannen in de Nederlandse situatie: wat zijn de gevolgen voor de dagelijkse praktijk van de drinkwaterbedrijven? Ook zullen de voorgestelde parameters uit het Commissie-voorstel nog eens extra worden gecontroleerd.

Vewin werkt in het traject van standpuntbepaling en lobby intensief samen met het Nederlandse ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, en de Europese koepelorganisaties EurEau en CEEP. Vewin zal naast EurEau en CEEP ook zelf de positie van de Nederlandse drinkwaterbedrijven onder de aandacht brengen van het Europees Parlement dat het Commissie-voorstel dit jaar zal behandelen. Het Parlement zal na de beraadslagingen over het voorstel met de Raad van Ministers tot een akkoord moeten komen. Dit akkoord wordt niet voor het voorjaar van 2019 verwacht.

Behandeling van de Drinkwaterrichtlijn

Voor Vewin zijn de volgende onderwerpen het komende jaar bij de behandeling van de Richtlijn in het Europees Parlement het belangrijkste:

- Het voorzorgsprincipe en de voorzorgnorm. Nieuwe parameters zijn in de Drinkwaterrichtlijn gepresenteerd zoals: beta-estradiol, bisfenol A, chlooraat, chloriet, halogeen-azijnzuren, microcystin-LR, nonylphenol, per-fluor alkyl-stoffen (PFAS) en uranium.
- Inbouw van risicoanalyse- en risicomanagement-activiteiten in de Drinkwaterrichtlijn, met ruimte voor lidstaten om dit nader in te vullen. De Commissie introduceert risico-gebaseerde analyses van waterwingebieden, drinkwaterproductie en -distributie en binnen-installaties.
- De relatie met de Kaderrichtlijn Water voor wat betreft de verplichtingen van lidstaten ten aanzien van bronbescherming.
- Harmonisatie van regelgeving van chemicaliën en materialen in contact met drinkwater. De Commissie opteert in het voorstel voor de status quo.
- De Commissie, daartoe aangezet door het Europese burgerinitiatief Right2Water, komt met algemene verplichtingen voor lidstaten op het gebied van toegang tot drinkwater (vooral ook met betrekking tot 'kwetsbare en gemarginaliseerde groepen'), mede in het licht van doel 6 van de Sustainable Development Goals.
- Informatie/rapportage-bepalingen. De Commissie stelt voor de informatievoorziening richting consumenten uit te breiden met onderwerpen die losstaan van de drinkwaterkwaliteit, zoals tarieven, lekverliezen en organisatie.
- Ontheffingen. Het systeem van ontheffingen verdwijnt volgens het voorstel. Bij overschrijdingen van kwaliteitsnormen moet zo snel mogelijk worden gehandeld, maar niet elke overschrijding van de normen betekent meteen een risico voor de volksgezondheid. Het is onduidelijk hoe lidstaten nu moeten omgaan met een tijdelijke overschrijding.